

Motion till riksdagen 2013/14:U231

av **Annelie Enochson (KD)**

Israel och EU

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att regeringen inom EU ska underlätta för Israel att bli ett kandidatland för EU-medlemskap.

Motivering

Israel har sedan dess tillblivelse gått från en agral ekonomi till en världsledande högteknologisk exportnation. Frånsett de nyupptäckta och omfattande olje- och gasreserverna, har Israel aldrig kunnat luta sig mot egna naturresurser utan behövt utveckla kunskaper och entreprenörskap för sin ekonomiska tillväxt. Kanske är det därför Israel rankas högst i världen för sin tillgång till kvalificerad arbetskraft. Under landets 65-åriga historia har 10 Nobelpris tillfallit israeliska medborgare. Under 2000-talet har 6 Nobelpris gått till israeliska medborgare, alla i kemi eller ekonomi.

Israel rankas också högst i världen för sina investeringar i utveckling och forskning. Landet anses också vara det mest ekonomiskt krisresistenta, dess riksbank har världens högsta betyg för effektivitet. 2010 togs landet upp i OECD efter ett enhälligt beslut.

Israel har idag något över 8 miljoner invånare. Drygt 20 procent är araber med israeliskt medborgarskap. Bruttonationalprodukten per invånare enligt IMF ligger ganska exakt på genomsnittlig EU-nivå, 210 000 kronor (2012) vilket är 78,5 procent av Sveriges. BNP för 2013 ser ut att öka med 3 procent. Arbetslösheten är cirka en procent lägre än Sveriges.

Utöver USA har Israel flest registrerade företag listade på Nasdaqbörsen. Av cirka 5 000 högteknologiska företag är 3 000 nystartade, 450 grundades under 2011. Samma år attraherade israeliska teknikföretag in 170 dollar per person i utländskt privat riskkapital, att jämföra med 30 dollar i Sverige.

Fel! Okänt namn på

Handelskammaren Sverige–Israel grundades 1954 med syftet att främja handeln mellan länderna. Svensk handel med Israel har ökat sedan 1995 då associeringsavtalet med Europeiska unionen undertecknades. Ett flertal svenska företag är aktiva i Israel. I december år 2000 undertecknades även ett bilateralt forsknings- och utvecklingsavtal som täcker högteknologi, cleantech och life science.

De senaste åren har handelsutbytet mellan Sverige och Israel varit stabilt men med en generellt positiv utveckling; detta gäller både för exporten och för importen. Exportvärdet uppgick 2010 till dryga 3 miljarder och importvärdet till ca 1 miljard svenska kronor.

De största exportvarorna är lastbilar, papper och kartong, telekommunikation samt stål och järn. På importsidan är det främst ingenjörskonstruktionsprodukter, matvaror och kemiska produkter som dominerar.

Israel närmar sig EU och har av Javier Solana i rollen som EU:s utrikespolitiska talesperson benämnts som den stat utanför unionen man har den närmaste relationen till. Ett samarbetsavtal mellan EU och Israel har funnits sedan 1975 och sedan 2000 finns ett nytt associationsavtal på plats. Frihandel råder på industri- och läkemedelsprodukter, och 2018 kommer Israel integreras i den europeiska flygtrafikmarknaden. EU är Israels största exportpartner och näst största importpartner.

EU och Israel har också samarbetat i flera av unionens plattformar och initiativ. Israel har ett långtgående engagemang i EU:s sjunde ramprogram för forskning och utveckling, och inom MEDA-samarbetet finns bred samverkan inom ungdoms-, kultur- och utbildningsfrågor.

Det finns nu nio länder som står på tur att bli kandidatland till EU. I takt med att de värderingar som i efterkrigstiden burits upp av Västeuropa och våra allierade nu vidgas finns alla möjligheter att det politiska Europa kommer kunna växa bortom den geografiska kontinentens gränser. Unionen kan växa söderut, österut och västerut.

I en sådan bedömning av utvidgning bör man inte bortse från staten Israel. Tvärtom, bör landet vara en given del av en framtida förnyad utvidgningsagenda. Israel är ett land som delar en gemensam värdegrund och historia med Europa av i dag.

I närtid bör EU erbjuda ett förstärkt associationsavtal som man gjort för vissa Balkanländer. Därpå kan officiell status som kandidatland följa. Förhandlingskapitel kan öppnas med visshet om landets status som Mellanösterns enda demokrati av västerländskt mått. Inom en tioårsperiod bör Israel i betydande omfattning kunna delta i unionens ekonomiska, politiska och militära samarbete.

EU är vår tids stora fredsprojekt. Det är dags att vi får till stånd fred i Mellanöstern. Efter Balkan och nuvarande kandidatländer väntar nästa skede. Att fortsätta förankra en ständigt större del av vårt närområde i en europeisk samhörighet och institutionell gemenskap är moraliskt och realpolitiskt riktigt. Så bygger vi säkerhet och utveckling tillsammans. Israel bör på sikt fullt ut ingå i denna union och gemenskap.

Fel! Okänt namn på

Stockholm den 20 september 2013

Annelie Enochson (KD)